

Το Περιαστικό Δάσος Θεσσαλονίκης (Σείχ-Σου)

Κείμενα:

Από το "ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ" του
Δασαρχείου Θεσσαλονίκης και Ινστιτούτου
Δασικών Ερευνών.

Φωτογραφίες:

Σωτήρης Μηλιώνης
Ανέστης Ρέκκας
Μιχάλης Αθμπάνογλου.

◆ Υπέροχη θέα της Θεσσαλονίκης και του Θερμαϊκού κόλπου από τα υψηλά του Δάσους.

Αρχικά θεωρώ υποχρέωσή μου να αναφερθώ στον αγώνα της Δασικής Υπηρεσίας, που δημιούργησε και διατηρεί το τεχνητό περιαστικό δάσος της Θεσσαλονίκης ενάντια πολλές φορές σε ποικίλα έννομα ή άνομα συμφέροντα. Ο αγώνας αυτός πρέπει πια να συνεχισθεί από το σύνολο της κοινωνίας, γιατί το περιαστικό δάσος της Θεσσαλονίκης καλύπτει ανάγκες προστατευτικές, αισθητικές, πνευματικές, υγείας και γενικότερα ανάγκες αναψυχής.

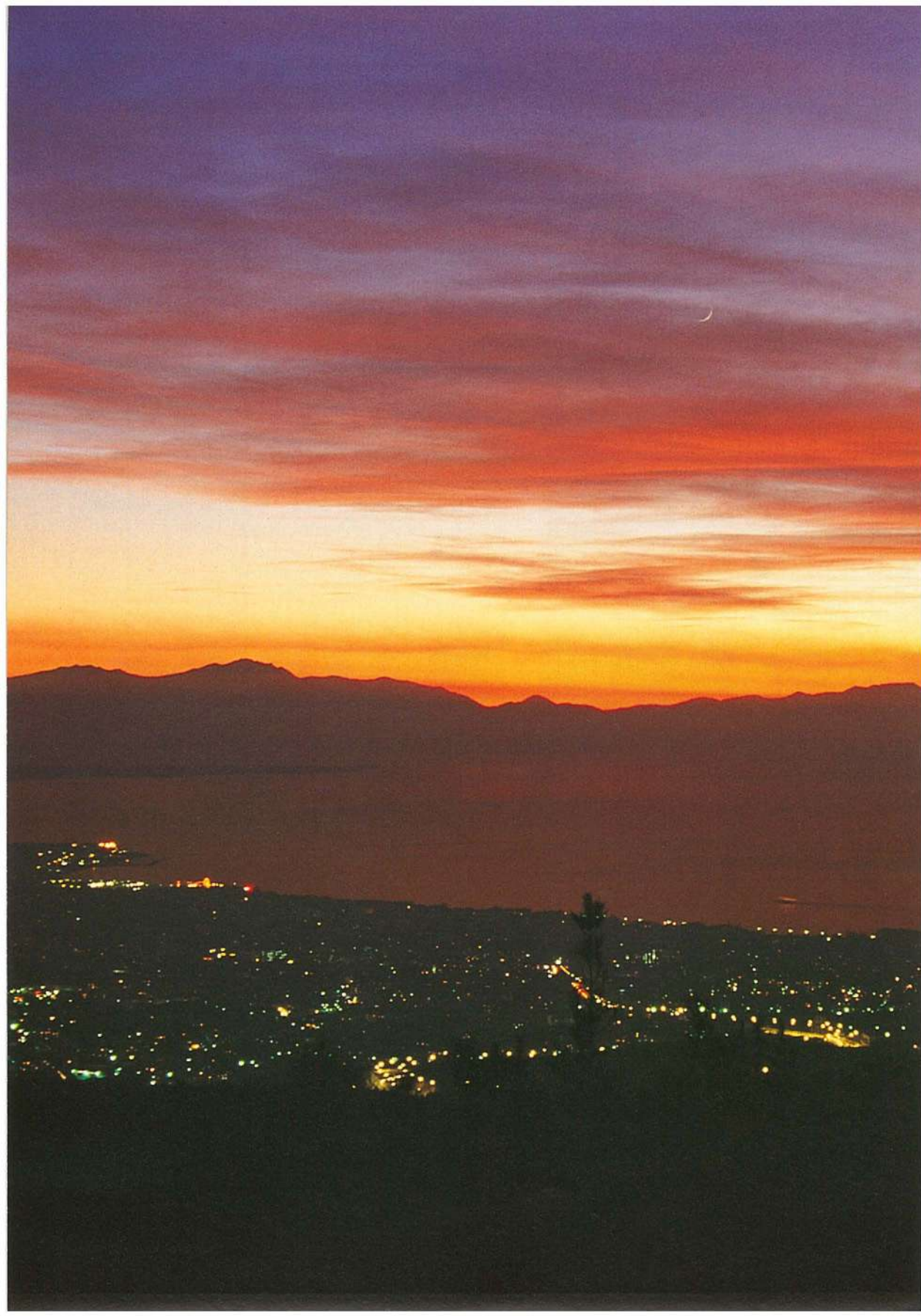
Σήμερα, λόγω και της πληθυσμιακής έκρηξης, ο ρόλος του δάσους στην αναβάθμιση της ζωής της πόλης διευρύνεται. Το δάσος πρέπει να παραμείνει ένα σταθερό οικοσύστημα και ένας ζωντανός οργανισμός με συγκεκριμένες φυσικές λειτουργίες. Πρέπει να διαφυλαχθούν η συνοχή και η συνέχειά του, που διαταράσσονται είτε με αλλαγές στην μορφή χρήσης είτε με την κατασκευή τεχνικών έργων. Επίσης πρέπει να προφυλαχθεί η καταστροφή της βλάστησης, που είναι πολύ δύσκολο να επανορθωθεί.

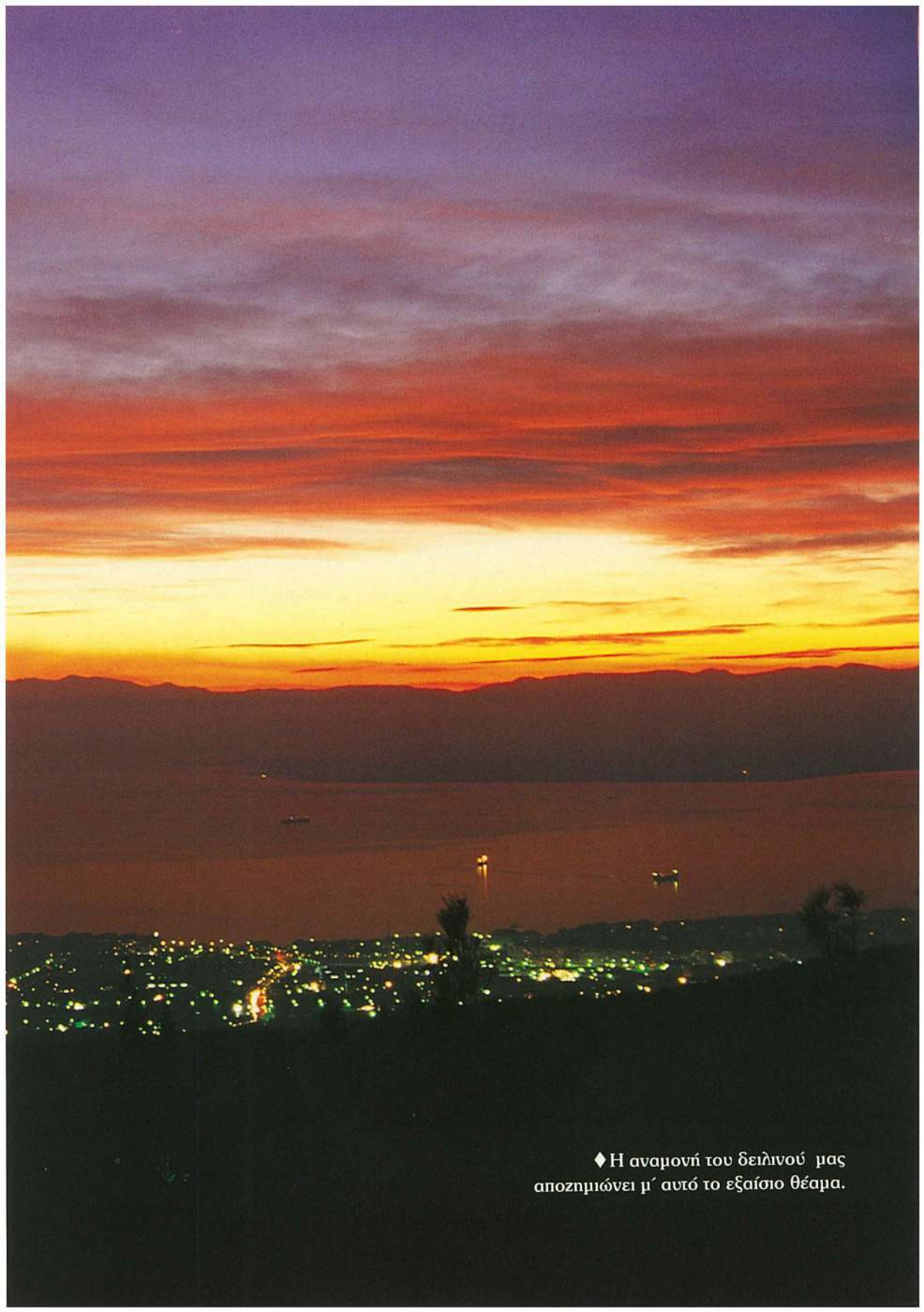
Με την ευκαιρία του φετινού εορτασμού της Θεσσαλονίκης ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, απευθύνομαι σε όλους τους φορείς αλλά και στους πολίτες να συνειδητοποιήσουν, ότι το περιαστικό δάσος και το φυσικό περιβάλλον της πόλης μας αποτελούν βασικά στοιχεία του πολιτισμού και ως τέτοια πρέπει να διαχειρίζονται.

Για την έκδοση του περιοδικού *ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ* και για την συμβολή του στην ευαισθητοποίηση και γνώση που προσφέρει στο κοινό, θερμά συγχαρητήρια. Πιστεύω, ότι το αφιέρωμα αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί, ως συμβολή στις δραστηριότητες της *Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1997*.

Τέλος οφείλω να ευχαριστήσω το σύνολο των Δασικών υπαλλήλων της Θεσσαλονίκης για την προσφορά τους και να ευχηθώ σε όσους θα έχουν την τύχη του περιαστικού δάσους Θεσσαλονίκης στα χέρια τους, να εξακολουθήσουν με τον ίδιο ζήλο τον αγώνα για την διατήρηση και βελτίωσή του.

Ο Δασάρχης Θεσσαλονίκης
Θεόδωρος Θεοδωρούδης

◆ Η αναμονή του δειλινού μας
αποζημιώνει μ' αυτό το εξαιρετικό θέαμα.

L. Molho & Co., Editeurs, Salonique.

◆ Αρχές του αιώνα. Η παλιά βρύση του Σεϊχν.

ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΟΥ "ΚΕΔΡΙΝΟΥ ΛΟΦΟΥ" ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Θ. ΤΣΟΥΜΗ
ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΚΕΔΡΙΝΟΣ ΛΟΦΟΣ είναι το γνωστό στην Θεσσαλονίκη "Σείχ Σου" που σημαίνει "ΝΕΡΟ ΤΟΥ ΣΕΪΧΗ" και η ονομασία προέρχεται από μια βρύση που υπήρχε (και υπάρχει) εκεί. Ένα μέρος της τοποθεσίας ονομάζεται και "ΧΙΛΙΑ ΔΕΝΤΡΑ", γιατί προτού να αρχίσει η αναδάσωση υπήρχαν εκεί μερικά (χίλια!) δέντρα - πεύκα φυτεμένα την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Η προέλευση του τοπωνυμίου "ΚΕΔΡΙΝΟΣ ΛΟΦΟΣ" δεν είναι εξακριβωμένη. Γεγονός είναι, ότι η ονομασία δόθηκε από τον Θεσσαλονικέα ποιητή

Γιώργο Βαφόπουλο. Όπως ο ίδιος διηγείται, πρόθεσή του ήταν να αλληιάξει το Τούρκικο όνομα και, πριν πολλά χρόνια, πρότεινε την αλλαγή στο Δημοτικό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης και η πρόταση εγκρίθηκε.

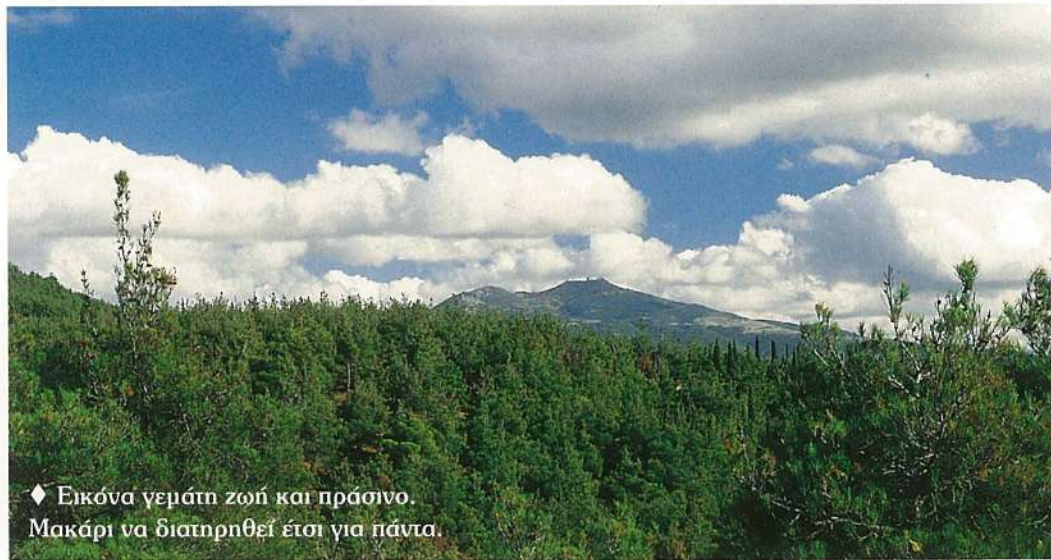
Ο Λέτσας στο βιβλίο του "Η Σταυροφορία του Πρασίνου" (Θεσσαλονίκη 1953) γράφει για την δασική κατάσταση που υπήρχε στην περιοχή της Θεσσαλονίκης στην αρχαιότητα και στην Βυζαντινή εποχή, με βάση όσα αναφέρονται από τον Ξενοφώντα στον "Κυνηγετικό" του και από τους Βυζαντινούς Ιωάννη Καμενιάτη και Νικηφόρο Χούμνο.

Ο Ξενοφών γράφει ότι υπήρχαν λιοντάρια, πάνθηρες, λίγκες, αρκούδες και άλλα άγρια ζώα. Ο Καμενιάτης (10ος αι.) αναφέρει, ότι στα υψώματα που βρίσκονταν πάνω από την πόλη υπήρχαν ελάφια, ενώ ο Χούμνος (14ος αι.) γράφει ότι, πάνω από την "Ακρόπολη" της Θεσσαλονίκης υπήρχε πυκνό δάσος, από όπου ξυλεύονταν οι κάτοικοι.

Μια πρώτη αναδασωτική εκδήλιση έγινε το 1929 με πρωτοβουλία του καθηγητή Πέτρου Κοντού και την βοήθεια του τότε επιμελητή Χρίστου Μουλόπουλου. Τα πεύκα που φυτεύτηκαν ήταν λίγα και ουσιαστικά ήταν μια συμβολική αρχή που έγινε στην νότια πλευρά του λόφου. Η αναδάσωση που άρχισε το 1934 έγινε ύστερα από μελέτη του τότε Δασάρχη Θεσσαλονίκης και κατόπιν ομότιμου καθηγητή Αντώνη Γεωργόπουλου. Ο ίδιος θυμάται, ότι η σοβαρή αυτή προσπάθεια έγινε δυνατή ύστερα από ίδρυση δασικού φυτωρίου στην περιοχή Αγίας Παρασκευής.

βρωση των υψωμάτων.

Στα 63 χρόνια που πέρασαν από την έναρξη της αναδασωτικής προσπάθειας αναδασώθηκαν 30.000 περίπου στρέμματα και φυτεύτηκαν περισσότερα από 5 εκατομμύρια δέντρα. Η αναδάσωση είναι αντικείμενο κριτικής ότι είναι μονότονη, μόνο με πεύκα, αλλιώς πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι στην πρώτη αυτή αναδασωτική φάση, το γυμνό και άγονο έδαφος, το ξηρό και θερμό κλίμα και οι δυσχέρειες ποτίσματος και άηλων περιποιήσεων των φυτών ήταν (και ως ένα βαθμό είναι) περιοριστικοί παράγοντες στην επιλογή ποικιλίας ειδών δασικών δέντρων. Τα πεύκα είναι λιτοδίαιτα και κατάλληλα για συγκεκριμένο περιβάλλον. Με το πέρασμα του χρόνου αυτό μπορεί να α-

◆ Εικόνα γεμάτη ζωή και πράσινο.
Μακάρι να διατηρηθεί έτσι για πάντα.

Η μελέτη Γεωργόπουλου περιλάμβανε όλη την περιοχή από την Θεσσαλονίκη ως το Ασβεστοχώρι και το Πανόραμα και η αναδάσωση άρχισε από την βορινή πλευρά. Πρέπει να σημειωθεί, ότι σκοπός αυτής της αναδάσωσης δεν ήταν μόνον η δημιουργία Δάσους-Πάρκου, αλλιώς και η "απόσβεση" χειμάρρων που δημιουργήθηκαν μετά την καταστροφή του δάσους που υπήρχε αλλιώς και με την δράση τους απειλούσαν την πόλη με πλημμύρες και φερτά υλικά (χώματα, πέτρες) από την διά-

λάξει, να φυτευτούν και άλλα είδη. Το γεγονός είναι, ότι ο γυμνός λόφος πρασίωσε. Και βέβαια η τιμή ανήκει στους συναδέλφους δασολόγους πανεπιστημιακούς και υπηρεσιακούς, που με γνώση, αγάπη και πολύχρονη προσπάθεια δημιούργησαν και συνεχίζουν την επέκταση και βελτίωση αυτού του μοναδικού έργου, που είναι πολύτιμο απόκτημα, στοίχιδο για την Θεσσαλονίκη, το μεγαλύτερο τεχνητό δάσος στην Ελλάδα.

**ΤΟ ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΠΟ ΤΟ "ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ"
ΤΟΥ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΔΑΣΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1996**

Συντάκτες:

Dr. ΣΤ. ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ

Αναπλ. Ερευνητής Β' Ι.Δ.Ε./ ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

ΠΑΝ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Δασολόγος Δασαρχείου Θεσσαλονίκης

ΧΡ. ΓΚΙΓΚΗΣ

Δασοπόνος Δασαρχείου Θεσσαλονίκης

ΟΡΙΑ ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το περιαστικό Δάσος Θεσσαλονίκης (ΣΕΪΧ-ΣΟΥ) έχει έκταση 3.019 Ha (1Ha/εκτάριο=10 στρέμματα) και

εκτείνεται ΒΑ της πόλης της Θεσσαλονίκης. Γύρω απ'αυτό και σ'ένα συνεχώς αυξανόμενο κηλοίο αναπτύσσονται οι οικισμοί Πυλαίας, Πανοράματος, Εξοχής, Ασβεστοχωρίου και Πεύκων. Το Δάσος είναι συνέχεια του όρους Χορτιάτη και τα όριά του ορίζονται:

- Β-ΒΑ : από το δημόσιο δρόμο Νεαπόθειας-Πεύκων-Ασβεστοχωρίου-Εξοχής-Χορτιάτη.
- Α : από το δημόσιο δρόμο Πανοράματος-Χορτιάτη.
- Ν-ΝΔ : από το δημόσιο δρόμο Πυλαίας-Πανοράματος και από τον περιφερειακό δρόμο και ειδικότερα το τμήμα Άνω Τούμπας - Πυλαίας.
- Δ : από τις παρυφές του βορειοανατολικού άκρου της πόλης.

Το δάσος είναι καλυμμένο με δέντρα σε ποσοστό 80% της συνολικής έκτασης. Στο δυτικό τμήμα συναντάμε κυρίως συστάδες τραχείας Πεύκης, ενώ στο ανατολικό συστάδες αειφύλλων πλατύφυλλων (π.χ. πουρνάρια), που είναι εμπλουτισμένες σε ορισμένες θέσεις με κωνοφόρα και άλλα

είδη. Οι εκτάσεις υποδομών (δρόμοι, αντιπυρικές ζώνες και διάφορες εγκαταστάσεις αναψυχής) καταλαμβάνουν το 9% της έκτασης. Οι μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις καλύπτουν το 6% της έκτασης και βρίσκονται κυρίως στο ανατολικό μέρος του δάσους. Οι αγροτικές εκτάσεις καταλαμβάνουν το 5% της έκτασης και βρίσκονται κυρίως στο Β και ΒΑ τμήμα του δάσους, κοντά στους οικισμούς των Κοινοτήτων Αβεστοχωρίου, Εξοχής και Πανοράματος.

Η ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Με την οικιστική και πληθυσμιακή ανάπτυξη της πόλης της Θεσσαλονίκης, κατά τις τελευταίες δεκαετίες, ο ρόλος του δάσους διευρύνεται. Πρόσθετες ανάγκες για αναψυχή, περιβαλλοντική εκπαίδευση και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Θεσσαλονίκης γίνονται όλο και πιο επιτακτικές. Μεταξύ των σημαντικότερων έργων που εκτελέστηκαν μέχρι σήμερα περιλαμβάνονται:

-Το δίκτυο υδροδότησης του δάσους, που αποτελείται από 1 αντλιοστάσιο, 3 υδατο-

δεξαμενές και 37 υδροστόμια.

Σκοπός του έργου αυτού είναι η προστασία και καλύτερη θωράκιση του δάσους από τις πυρκαγιές μέσω του έγκαιρου ανεφοδιασμού των πυροσβεστικών οχημάτων.

- Το δασικό οδικό δίκτυο καθώς και το δίκτυο των αντιπυρικών ζωνών. Το δίκτυο εκτείνεται σ'όλο το δάσος, έχει συνολικό μήκος 171.8 χλμ. και είναι αρκετά πυκνό, ώστε να εξυπηρετεί την άμεση και γρήγορη προσέγγιση όρων των σημείων του δάσους σε περίπτωση πυρκαγιάς.

- Το πυροφυλάκιο στη θέση "Καμένο" και το πυροφυλάκιο Πανοράματος, τα οποία βρίσκονται σε υψηλά σημεία του δάσους και εξυπηρετούν ανάγκες παρακολούθησης και προστασίας του δάσους.

- Δύο ξύλινα ρυθόμενα οικήματα, που παίζουν το ρόλο σταθμού και ανεφοδιασμού των οχημάτων δασοπυρόσβεσης.

- Οργανωμένοι χώροι αναψυχής. Σκοπός της οργάνωσης των χώρων αναψυχής ήταν αφενός να δημιουργηθούν ευκολίες για τους επισκέπτες του δάσους και αφετέρου να τους κατευθύνει σε συγκεκριμένους χώρους, ώστε να προφυλαχθούν ευαίσθητες θέσεις του δάσους από ανεξέλεγκτη

◆ **Θέατρο Δάσους.** Κάθε καλοκαίρι φιλοξενεί διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

χρήση. Κατασκευάστηκαν 8 χώροι δασικής αναψυχής οι οποίοι προσφέρονται στους επισκέπτες για παιχνίδι, αθλοπαιδιές, υπαίθριο γεύμα, ανάπαυση κλπ.

Σε 2 από τα υψηλότερα σημεία του δάσους, οργανώθηκαν επίσης θέσεις θέας, για παρατήρηση και ανάπαυση καθώς και 4 μονοπάτια πεζοπορίας συνολικού μήκους 6.7 χλμ., που συνδέουν τους διάφορους χώρους αναψυχής μεταξύ τους. Ο κύριος όγκος των θέσεων βρίσκεται στο δυτικό τμήμα του δάσους και κοντά στην πόλη της Θεσσαλονίκης, δίνοντας έτσι την δυνατότητα για άμεση πρόσβαση και επίσκεψη. Παράλληλα με τους οργανωμένους χώρους αναψυχής, κατασκευάστηκαν και λειτουργούν μια σειρά από άλλα έργα, μεταξύ των οποίων:

-Ο Ζωολογικός Κήπος του Δήμου Θεσσαλονίκης στην περιοχή των Χιλιών Δέντρων, ο οποίος προσφέρεται για περιβαλλοντική

εκπαίδευση και αποτελεί σημαντικό πόλο έλξης για τους κατοίκους της πόλης.

- Το υπαίθριο θέατρο Δάσους, το οποίο λειτουργεί με ευθύνη του Ε.Ο.Τ. κατά την διάρκεια του καλοκαιριού και εξυπηρετεί την διοργάνωση διαφόρων πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

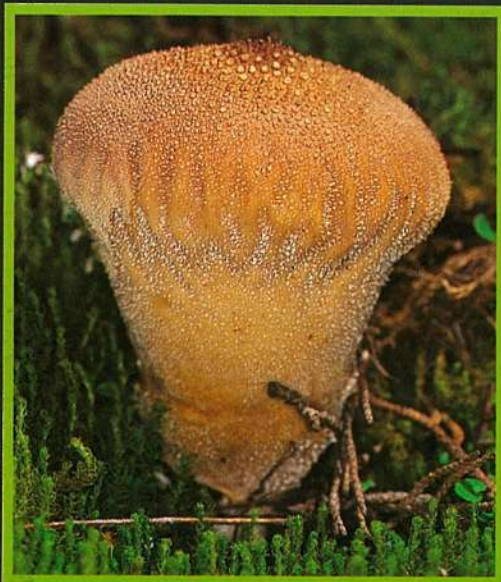
- Το αναψυκτήριο του Δήμου Θεσσαλονίκης στην θέση Χίλια Δέντρα.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Το περιαστικό δάσος της Θεσσαλονίκης είναι δημόσιο και την ευθύνη διαχείρισης και προστασίας του έχει σήμερα το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης, με προϊστάμενες αρχές τη Δ/ση Δασών Ν. Θεσσαλονίκης και την Περιφερειακή Επιθεώρηση Δασών Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας.

ΤΑ ΜΑΝΤΑΡΙΑ
ΤΟΥ ΣΕΪΧ -ΣΟΥ

Lycoperdon perlatum (Λυκόπερδο το πλατύ). Πολύ κοινό μανιτάρι όλων των δασών γνωστό με το όνομα αλεπουπορδή. Τρώγεται όταν είναι ακόμα ανώριμο και η σάρκα του είναι λευκή και συνεκτική.

Macrolepiota procera (Μακρολεπιότα η υψηλή). Ένα από τα δημοφιλέστερα μανιτάρια στην Ελλάδα. Πολύ νόστιμο, τηγανιτό αλευρωμένο ή και ψητό στα κάρβουνα.

Lactarius deliciosus (Λακτάριος ο νόστιμος). Γνωστό και με το όνομα κουμαρίτης ή πευκομανίτης. Χαρακτηριστικό του το καροτί γαλακτερό υγρό που βγάζει όταν πληγωθεί. Με πικάντικη γεύση, κατάλληλο για σάλτσες μακαρονάδας, αλλά και για πάστωμα ή διατήρηση σε άλμη.

Hericium clathroides (Ερίκιο το πλεγματοειδές). Πολύ όμορφο και εντυπωσιακό μανιτάρι με μορφή κοραλλίου. Καρποφορεί επάνω σε νεκρούς κορμούς πλατύφυλλων δέντρων και είναι εδώδιμο.

Clitocybe infudibuliformis (Κλιτοκύβη η χωνιόμορφη). Μοιάζουν με μικρά χωνιά στο έδαφος. Τα βρίσκουμε συνήθως πολλά μαζί το ένα δίπλα στο άλλο να σχηματίζουν δακτύλιους " κύκλοι της μάγισσας" στο ίδιο μέρος κάθε χρόνο.

Mycena seynii (Μυκήνη η Σένειος). Το μικροκαμωμένο και πολύ κομψό αυτό μανιτάρι αναγνωρίζεται πολύ εύκολα από το βιότοπό του. Αναπτύσσεται μόνο επάνω στα πεσμένα στο έδαφος κουκουνάρια.

Suillus bovinus (Σουίλος ο βοδινός). Βρίσκεται πάντα σε δάση πεύκης. Συμβιώνει με τις ρίζες των δέντρων δημιουργώντας μυκόρριζες. Ανήκει στην οικογένεια των Βωλιτών, μανιτάρια γνωστά για τη νοστιμιά τους. Τρώγεται αφού πρώτα αφαιρεθεί η γλοιώδης επιδερμίδα του.

Geastrum spp (Γέαστρο - Αστέρι της γης). Από τα πιο παράξενα μανιτάρια που συναντά κανείς στα δάση. Το καρπόσωμα αποτελείται από δύο απανωτά περιβλήματα όπου στο κέντρο τους βρίσκονται κλεισμένα τα σπόρια του μύκητα. Όταν αρχίζει να ωριμάζει, το εξωτερικό περίβλημα σχίζεται από την κορυφή του σε 4-8 λωρίδες και δίνουν τη μορφή του αστεριού.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΛΙΜΑ

Σύμφωνα με τα δεδομένα του Μετεωρολογικού Σταθμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης η μέγιστη ετήσια τιμή βροχοπτώσεων παρατηρήθηκε το έτος 1914 με 795 mm, ενώ η ελάχιστη το έτος 1922 με 172.4 mm.

Το μέσο ύψος των ετήσιων βροχοπτώσεων ανέρχεται σε 447.8 mm, στην βλαστική περίοδο, όμως αντιστοιχούν μόνον 180 mm (ποσοστό 40%). Και πάλι όμως αυτό το ύψος βροχοπτώσεων δεν είναι ομοιόμορφα κατανομημένο αλλά εμφανίζεται συνήθως με μορφές ραγδαίων βροχών και καταιγίδων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να χάνονται σημαντικές ποσότητες νερού, που καταλήγουν στα ρέματα και στους χείμαρρους της περιοχής. Για τον λόγο αυτό επικρατούν μάλλον δυσμενείς

συνθήκες για την αύξηση της βλάστησης. Η μέση ετήσια θερμοκρασία αέρος ανέρχεται σε 15.8 C με ψυχρότερο μήνα τον Ιανουάριο (5.7 C) και θερμότερο τον Ιούλιο (25.8 C).

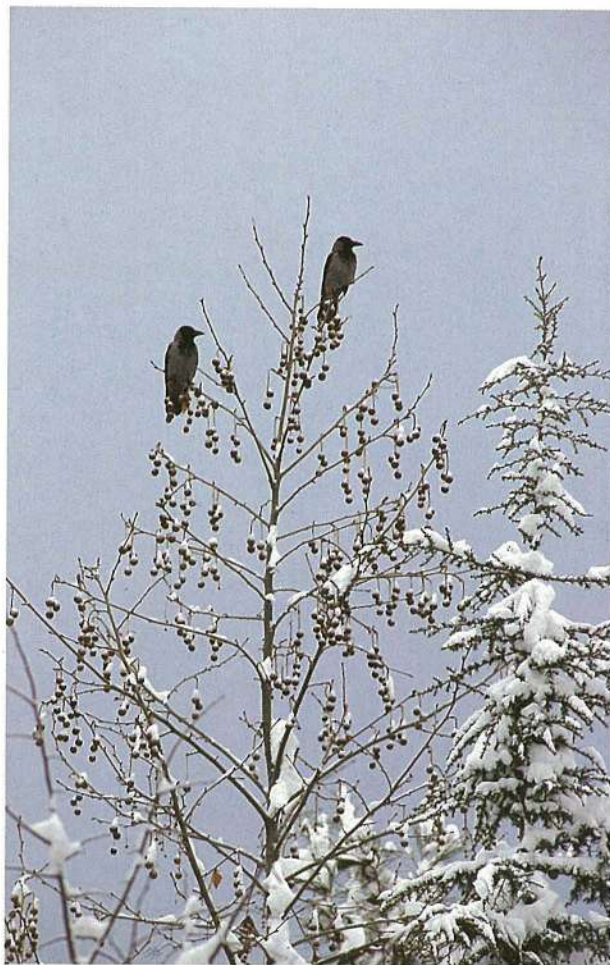
Η ελάχιστη θερμοκρασία παρατηρήθηκε

τον Ιανουάριο του 1968 και ήταν -12.6 C. Το χιόνι δεν αποτελεί συχνό φαινόμενο στην περιοχή αφού πέφτει συνήθως μία ή δύο φορές το χρόνο, κατά τους μήνες Δεκέμβριο έως Φεβρουάριο. Είναι μικρού πάχους (5-20 cm) και παραμένει μόνο 2-4 ημέρες. Η μέση ετήσια υγρασία αέρος ανέρχεται σε 67% και κυμαίνεται από 10 μέχρι 60% τους θερινούς μήνες και από 30

μέχρι 100% τους χειμερινούς. Οι άνεμοι που επηρεάζουν την περιοχή του Περιστερικού Δάσους Θεσσαλονίκης εμφανίζονται συνήθως ισχυροί (μέχρι και 40 Km/h) με διεύθυνση Β, ΒΑ, Ν κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Ιούνιο. Οι ισχυροί αυτοί άνεμοι αποτελούν, ιδιαίτερα κατά τη βλαστική περίοδο, ανασταλτικό παράγοντα υδατοσυγκράτησης, αφού διευκολύνουν την εξάτμιση του ύδατος των ανωτέρων οριζόντιων του εδάφους (0-10 cm) με συνέπεια να απομακρύνονται

αμέσως σημαντικές ποσότητες ύδατος.

Το κλίμα του δάσους, σύμφωνα με τον βιοκλιματικό χάρτη της Ελλάδας (Μαυρομάτης 1980) χαρακτηρίζεται ως έντονο μέχρι ασθενές μέσο-μεσογειακό.

◆ Συντροφικότητα μέσα στην ερημιά του Χειμώνα.

❖ Το χιόνι έχει πέσει βαρύ στον
Ζωολογικό Κήπο του Δάσους.

ΑΝΑΓΛΥΦΟ

Η διαμόρφωση του ανάγλυφου είναι ομαλή και χαρακτηρίζει την περιοχή ως λοφώδη και υποορεινή. Το υπερθαλάσσιο ύψος του δάσους κυμαίνεται από 80 μέχρι 563 μ. Οι κλίσεις που επικρατούν κυμαίνονται μεταξύ 20 και 50%, ενώ σε αρκετές θέσεις του δάσους γίνονται ακόμη ηπιότερες (0-15%).

Χαρακτηριστικά υψώματα του δάσους αποτελούν οι λόφοι "Κράνος" (Σιβρί λόφος 423 μ.), "Μαύρος" ή "Πευκόφυτο" (Καρά λόφος 380 μ.), "Ουτσάρτο" (345 μ.) "Πόστα Βόδα" (498 μ.) και "Κων\νος" (Ντίνοβο 520 μ.). Το δάσος συγκροτείται από (9) θεκά-νες απορροής, τα ύδατα των οποίων συ-

γκεντρώνονται στα (11) συνοδικά ρέματα, τα οποία έχουν έξοδο προς τις κατοικημένες περιοχές της πόλης. Γενικά στην περιοχή του Περιαστικού δάσους, οι υδάτινες συνθήκες δεν είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές για την δασική βλάστηση λόγω του χαμηλού ύψους βροχής, του μικρού βάθους εδάφους και της περιορισμένης κατά συνέπεια υδατοχωρητικότητας.

ΒΛΑΣΤΗΣΗ

Οι δασοσκεπείς εκτάσεις καταλαμβάνουν συνοδική έκταση 2.400 εκτάρια (24.000 στρέμματα) και συγκροτούνται από τα παρακάτω δασοπονικά είδη:

Β Λ Α Σ Τ Η Σ Η

Δασοπονικά είδη	Τρόποι εμφάνισης	Ποσοστό κάληψης
Τραχεία Πεύκη (Pinus brutia)	Κυρίαρχο είδος, εμφανίζεται σε αμιγείς και μικτές συστάδες με το Κυπαρίσι και το Πουρνάρι	16,500 στρέμ. 69% της συνολικής έκτασης
Κυπαρίσι (cupressus sempervirens)	Εμφανίζεται σε πολύ μικρή έκταση σε αμιγείς και μικτές συστάδες με Τραχεία Πεύκη και Πουρνάρι.	130 στρέμ. 0,56% της συνολικής έκτασης
Πρίνος ή Πουρνάρι (Quercus coccifera)	Εμφανίζεται σε αμιγή μορφή κυρίως στο Β.ΒΑ τμήμα του δάσους σε σημαντική έκταση	442στρέμ. 18,42% της συνολικής έκτασης
Χαλέπιος Πεύκη (Pinus halepensis)	Σήμερα έχει ηλικία 45 ετών και την συναντάμε στην περιοχή "Χίλια Δένδρα"	120 στρέμ. 0,50% της συνολικής έκτασης
Κουκουναριά (Pinus pinea)	Σχηματίζει, στο βόρειο τμήμα του δάσους (Ασβεστοχώρι), νεαρές συστάδες ηλικίας 35 ετών	140 στρέμ. 0,59% της συνολικής έκτασης
Αριζόνα (Cupressus arizonica Green)	Την συναντάμε στο ΒΔ τμήμα του δάσους στην θέση "Καμένο", σε μορφή πυκνοφυτείας ηλικίας 10 ετών.	50 στρέμ. 0,21% της συνολικής έκτασης

ΠΑΝΙΔΑ

Το Περιαστικό Δάσος Θεσσαλονίκης, με την αριθμ. 36108/1841/6.5.1976 απόφαση του Υπ. Γεωργίας κηρύχθηκε ως Μόνιμο Καταφύγιο Θηραμάτων. Αυτό συνετέλεσε στην αύξηση των πληθυσμών της άγριας πανίδας, έτσι ώστε, παρά την γειτνίαση του δάσους με την πόλη της Θεσσαλονίκης και την παρουσία μεγάλου αριθμού επισκεπτών, να έχουμε

σήμερα μια σημαντική παρουσία διαφόρων ειδών πανίδας.

Συγκεκριμένα στην περιοχή του δάσους υπάρχουν αρκετά μικροθηλαστικά (βλαγός, αλεπού, σκατζόχοιρος, νυφίτσα κ.α.) ενώ στην ευρύτερη ζώνη έχουν παρατηρηθεί πολύ περισσότερα είδη. Αρκετά μεγάλος είναι επίσης ο κατάλογος των πτηνών που ενδιαίτουνται στο δάσος και στην ευρύτερη περιοχή, καθώς και ο κατάλογος των ερπετών και αμφιβίων.

◆ Η Άνοιξη στο Δάσος δημιουργεί μαγευτικές εικόνες.

◆ Όταν ο φωτογραφικός φακός αποτυπώνει φανταστικές λεπτομέρειες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

ΤΟ ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΩΣ ΦΥΣΙΚΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ

Οπως σε κάθε δασικό οικοσύστημα έτσι και στο δάσος της Θεσσαλονίκης υπάρχει μια αλυσίδα ζωής. Έδαφος, κλίμα, βλάστηση και πανίδα συνιστούν ένα σύνολο παραγόντων που βρί-

φύσης, είναι που εξασφαλίζει και τις ευεργετικές επιδράσεις για τον άνθρωπο. Το περιαστικό δάσος Θεσσαλονίκης είναι ένα ευαίσθητο οικοσύστημα που βρίσκεται σε μια μεταβατική κατάσταση από τεχνητό σε φυσικό δάσος.

Στη φάση αυτή έχει ανάγκη της ανθρώπινης συνδρομής, η οποία θα πρέπει να στοχεύει προς δύο κατευθύνσεις: Ενίσχυση της πορείας του προς ένα σταθε-

◆ Η Άνοιξη στο Δάσος, μια απέραντη θάλασσα χρωμάτων...

σκονται σε στενή σχέση αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης μεταξύ τους, ώστε να αποτελούν ένα ενιαίο και αδιαίρετο σύνολο, αυτό που λέμε με μια λέξη δάσος. Το πλήγμα αυτό των αλληλεξαρτήσεων, καθιστά το δάσος ένα δυναμικό και εξελισσόμενο οικοσύστημα.

Η καλή λειτουργία των κύκλων αυτών της

ρό φυσικό οικοσύστημα (με βελτιωτικές, αναδασωτικές κλπ. παρεμβάσεις) και βελτίωση της αμυντικής ικανότητάς του κατά κινδύνων και απειλών.

Ορθολογική οργάνωση των δραστηριοτήτων αναψυχής και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για μια αβλαβή, για το οικοσύστημα, υποδοχή των επισκεπτών.

◆ Δημιουργός η Φύση, εκφραστής ο φωτογραφικός φακός.

Η υδρονομική προστασία που προσφέρει σήμερα το Περιαστικό Δάσος στην πόλη της Θεσσαλονίκης οφείλεται στην ρυθμιστική ικανότητα που έχει πάνω στον κύκλο του νερού της βροχής, στην σταθεροποίηση των εδαφών και κατ' επέκταση στην αντιπλημμυρική δράση.

Η βλάστηση εμποδίζει τη βροχή να πέσει απευθείας στο γυμνό έδαφος, επιβραδύνει την επιφανειακή απορροή του νερού και διευκολύνει αυτό να εισέλθει σε βαθύτερα

συνάγονται τα εξής συμπεράσματα : Αν και δεν υπάρχει σήμερα έντονο πλημμυρικό πρόβλημα στην πόλη της Θεσσαλονίκης, κυρίως εξαιτίας του υψηλού βαθμού δασοκάλυψης (79.51%) που χαρακτηρίζει συνολικά τις ηεκάνες απορροής του δάσους, εν τούτοις σε περιπτώσεις νεροποντής εμφανίζονται αρκετά προβλήματα κατάκλισης από νερά και μετατροπής των δρόμων της Θεσσαλονίκης σε μικρούς χείμαρρους, κάνοντας την κυκλοφορία προβληματική προκαλώντας ταυτόχρονα και ζημιές.

◆ Δάσος και αστική εξάπλωση

στρώματα του εδάφους.

Η επίδραση αυτή έχει ως αποτέλεσμα τόσο τη συγκράτηση του εδάφους και την αποφυγή πλημμυρικών καταστάσεων, όσο και τον εμπλουτισμό των υπογείων υδροφόρων οριζόντων και κατ' επέκταση την κανονική τροφοδότηση των πηγών και των ρεμάτων με καθαρό νερό.

Αξιολογώντας συνολικά την κατάσταση των υδρολογικών συνθηκών του δάσους

Παρά τον υψηλό βαθμό δασοκάλυψης, εν τούτοις είναι αναγκαία η συνέχιση των προσπαθειών για διατήρηση και βελτίωση των συνθηκών δασοκάλυψης.

Είναι επίσης ανάγκη να ληφθούν αυστηρά μέτρα κατά της δημιουργίας πηγών φερτών υλικών (μπάζα, σκουπίδια, εκχωματώσεις, κ.α.), τα οποία θα μπορούσαν να επιδεινώσουν το πρόβλημα στερεομεταφοράς.

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Το δάσος επιδρά ευεργετικά στην ατμόσφαιρα και την δημόσια υγεία γιατί κατακρατεί σκόνη και ρύπους της ατμόσφαιρας και ανανεώνει την βεβαρημένη ατμόσφαιρα του κέντρου και ορισμένων συνοικιών της Θεσσαλονίκης. Τα φυτά, ως γνωστόν, προσροφούν ρυπαντές της ατμόσφαιρας, όπως διοξείδιο του θείου και διοξείδιο του αζώτου. Κατά τον Ντάφν (Δασοκομία πόλεων 1989)

ξεπλένονται από την βροχή, συμβάλλοντας έτσι στον καθαρισμό του αέρα. Το δάσος επίσης μειώνει ή και αποσβένει τους θορύβους της πόλης από την κίνηση κυρίως των οχημάτων.

Κατά τον Ντάφν "το δάσος μειώνει τους θορύβους κατά 7dB ανά απόσταση 30 μέτρων και για μια συχνότητα 1000 κύκλων ανά δευτερόλεπτο".

Το δάσος επιδρά στην άμβλυση των ακραίων θερμοκρασιών. Τόσο μέσα στο δάσος όσο και στον περιβάλλοντα χώρο οι θερμοκρασίες είναι μικρότερες το καλο-

♦ Παιδικά παιχνίδια στην αγκαλιά του Δάσους.

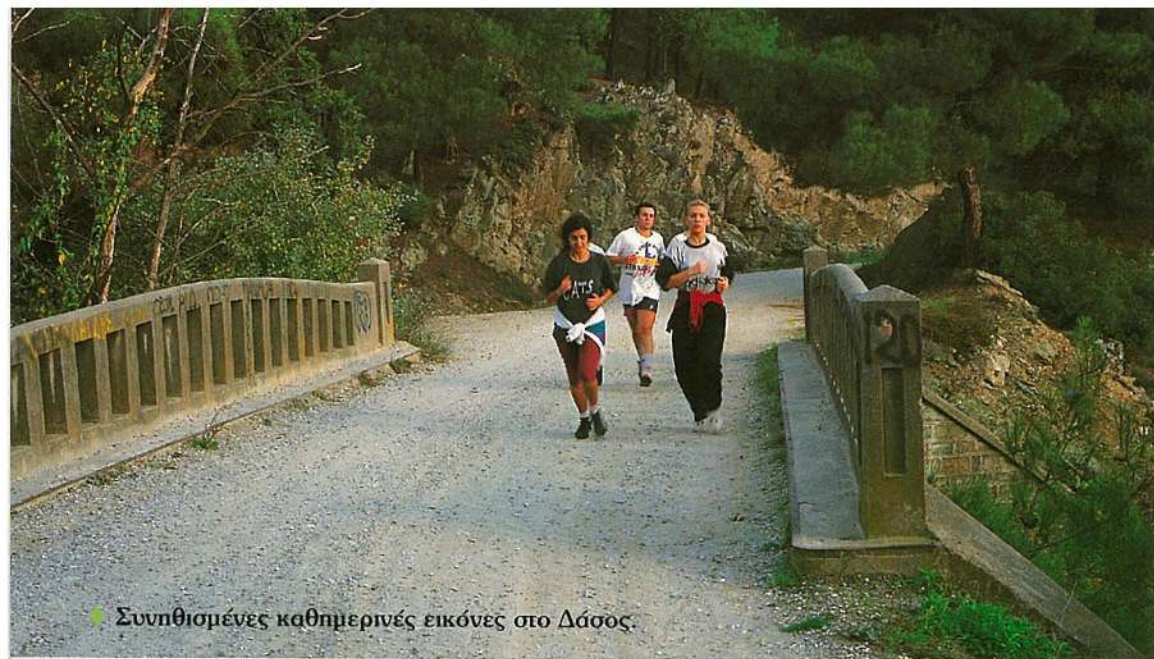
" Ζώνες πρασίνου πλάτους 500 μ. που περιβάλλουν βιομηχανικές περιοχές μειώνουν την συγκέντρωση διοξειδίου του θείου κατά 70% και νιτρικών οξειδίων κατά 67%. Ποσότητα όζοντος 150 p.p.m. όταν παραμένει πάνω από ένα δάσος για οκτώ ώρες προσροφάται από τα δέντρα κατά 80%".

Επίσης τα δέντρα και γενικότερα τα φυτά έχουν τη δυνατότητα να διακρατούν αιωρούμενα σωματίδια, τα οποία εν συνεχεία

καίρι και υψηλότερες τον χειμώνα.

4. ΑΝΑΨΥΧΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Με την πάροδο του χρόνου και την περαιτέρω υποβάθμιση των συνθηκών ζωής στα πολεοδομικά συγκροτήματα της πόλης, αναμένεται η ζήτηση αναψυχής στο χώρο του δάσους να αυξηθεί ακόμα περισσότερο.

◆ Συνηθισμένες καθημερινές εικόνες στο Δάσος.

Οι δραστηριότητες στις οποίες επιδίδονται οι επισκέπτες του δάσους περιλαμβάνουν:

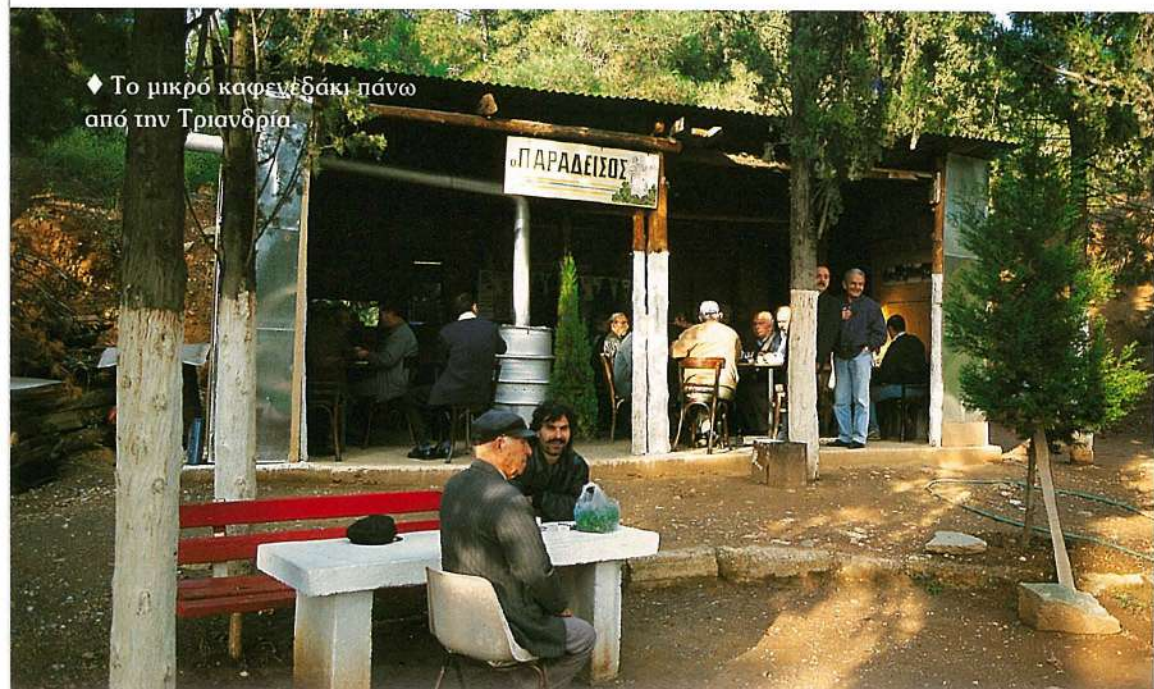
- Πεζοπορία / περίπατο
- Παρατήρηση της φύσης
- Παιχνίδια και αθλητικές δραστηριότητες (προπόνηση αθλητικών ομάδων, άθληση μεμονωμένων ατόμων, mountain bike κ.α.)
- Υπαίθριο γεύμα και ανάπαυση.
- Δραστηριότητες συνδεδεμένες με διάφορα ήθη και έθιμα (π.χ. πέταγμα αετού της αποκριά, εορτασμός Πρωτομαγιάς κ.λ.π.)
- Επίσκεψη θρησκευτικών και αρχαιολογι-

κών χώρων.

Εξετάζοντας την ποιότητα των εγκαταστάσεων θα μπορούσαμε να πούμε, ότι η θέση όπου εγκαταστάθηκαν οι οργανωμένοι χώροι αναψυχής κρίνεται ως ικανοποιητική, είναι όμως προβληματική η κατάσταση συντήρησης και λειτουργίας τους.

Τα απορρίμματα που υπάρχουν επίσης στους χώρους συνάθροισης επισκεπτών υποβαθμίζουν την ποιότητα αναψυχής και προκαλούν κινδύνους για το δάσος.

◆ Το μικρό καφετζάκι πάνω από την Τριανδρία

◆ Αμέριμνοι οι ποδηλάτες
απολαμβάνουν τον περίπατο τους.

◆ Ο ζωολογικός κήπος είναι πόλος έλξης όλο το χρόνο.

ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Είναι γνωστό ότι τα παιδιά των μεγαλουπόλεων και βέβαια και στη Θεσσαλονίκη, γεννιούνται και μεγαλώνουν στον απομονωμένο και βεβαρημένο χώρο του διαμερίσματος, με ελάχιστες εμπειρίες από το φυσικό περιβάλλον. Εμπειρίες που είναι ζωτικής σημασίας για την πνευματική καλλιέργεια και ανάπτυξη

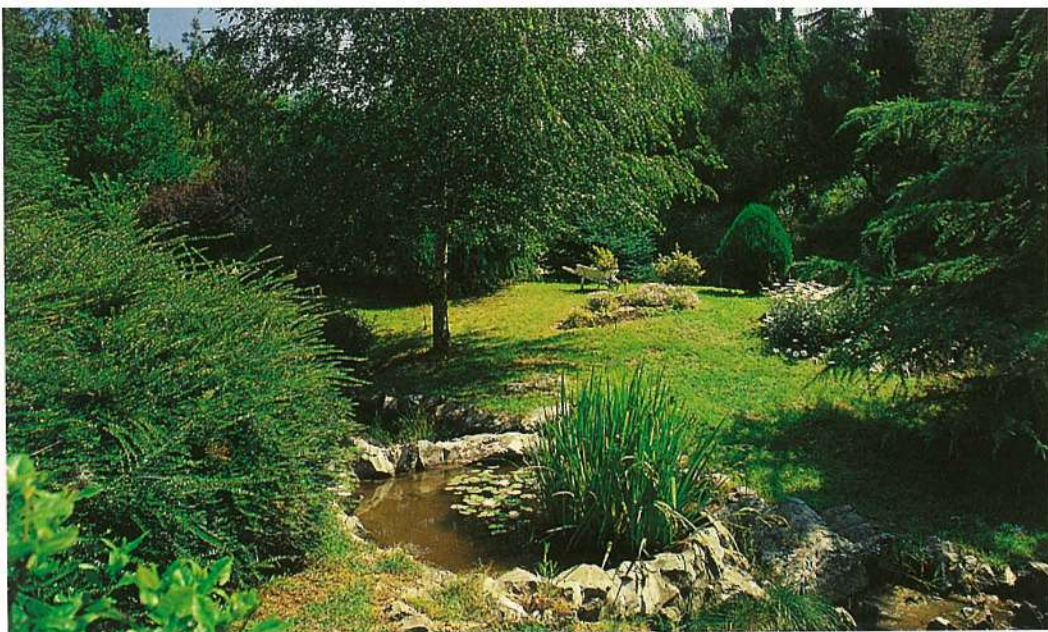
του ανθρώπου.

Και εδώ ακριβώς έγκειται ο πολύτιμος εκπαιδευτικός ρόλος του περιαστικού δάσους της Θεσσαλονίκης, τόσο επειδή διαθέτει τα απαραίτητα προς τούτο στοιχεία, όσο και επειδή βρίσκεται τόσο κοντά στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

Είναι πολύ εύκολο, για παράδειγμα, μια ομάδα μαθητών να γνωρίσει, μετά από κατάλληλη ξενάγηση, την ποικιλία των ειδών

◆ Τρυφερή συντροφικότητα στον ζωολογικό κήπο.

◆ Η διαμόρφωση του χώρου του ζωολογικού κήπου, είναι εκπληκτικά εναρμονισμένη με το περιβάλλον του Δάσους.

της βλάστησης και την κατανόηση του τρόπου που το δάσος λειτουργεί και εξελίσσεται.

Είναι επίσης δυνατόν ν'ακούσει κανείς ή και να δει στο φυσικό τους περιβάλλον και όχι μόνον στα κλουβιά των ζωολογικών κήπων, διάφορα είδη πουλιών, αμφίβια, ερπετά ή ακόμη και θηλαστικά, όπως οι λαγοί και οι αλεπούδες.

Παρά το πλούσιο αυτό δυναμικό του δά-

σους, η περιβαλλοντική εκπαίδευση δεν έχει αναπτυχθεί μέχρι σήμερα στον βαθμό που θα έπρεπε.

Είναι απαραίτητο λοιπόν αφ' ενός να βελτιωθεί η υποδομή του δάσους και αφ' ετέρου να οργανωθούν δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για μαθητές, περιβαλλοντικές ομάδες, οργανώσεις, συλλόγους κ.λ.π.

◆ Ας ανταποκριθούμε στο κάλεσμά της ... για λίγα παιχνίδια.

♦ Τα πυροφυλάκια αγρυπνούν, ο κίνδυνος για πυρκαγιά είναι μεγάλος.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Στους κινδύνους που απειλούν σήμερα με υποβάθμιση ή ακόμη και με καταστροφή το δάσος της Θεσσαλονίκης συμπεριλαμβάνονται:

α) Αβιοτικοί παράγοντες

β) Βιοτικοί παράγοντες. Σ'αυτούς περιλαμβάνονται οι μύκητες / έντομα και η βόσκηση.

γ) Ανθρώπινες δραστηριότητες. Μ'αυτές εννοούμε τις αλλοιγές στη χρήση γης, την ανεξέλεγκτη και υπερβολική χρήση για αναψυχή, τις παραγωγικές και άλλες δραστηριότητες. Ειδικότερα:

Πυρκαγιές

Ο κίνδυνος πυρκαγιάς είναι πολύ μεγάλος και οφείλεται στους εξής παράγοντες:

1. Στο κλίμα της περιοχής και προπάντων στην μεγάλη διάρκεια της ξηροθερμικής περιόδου (Ιούνιος - Σεπτέμβριος)
2. Στην σύνθεση των δασοπονικών ειδών του δάσους από εύφλεκτα κυρίως δασοπ. είδη όπως (Τραχεία Πεύκη και λοιπά κωνοφόρα αείφυλλα και πλατύφυλλα είδη).

♦ Θα ευχόμασταν να μην υπάρχουν εικόνες σαν κι αυτή, μέσα στο Δάσος.

3. Στον μεγάλο αριθμό επισκεπτών και στην γειτνίαση του δάσους με κατοικημένες περιοχές.

4. Στα προβλήματα διεκδικήσεων, που, σε συνδυασμό με την μεγάλη αξία της γης στην περίμετρο του δάσους, αποτελούν συχνά αιτίες σκόπιμου και κακόβουλου εμπρησμού.

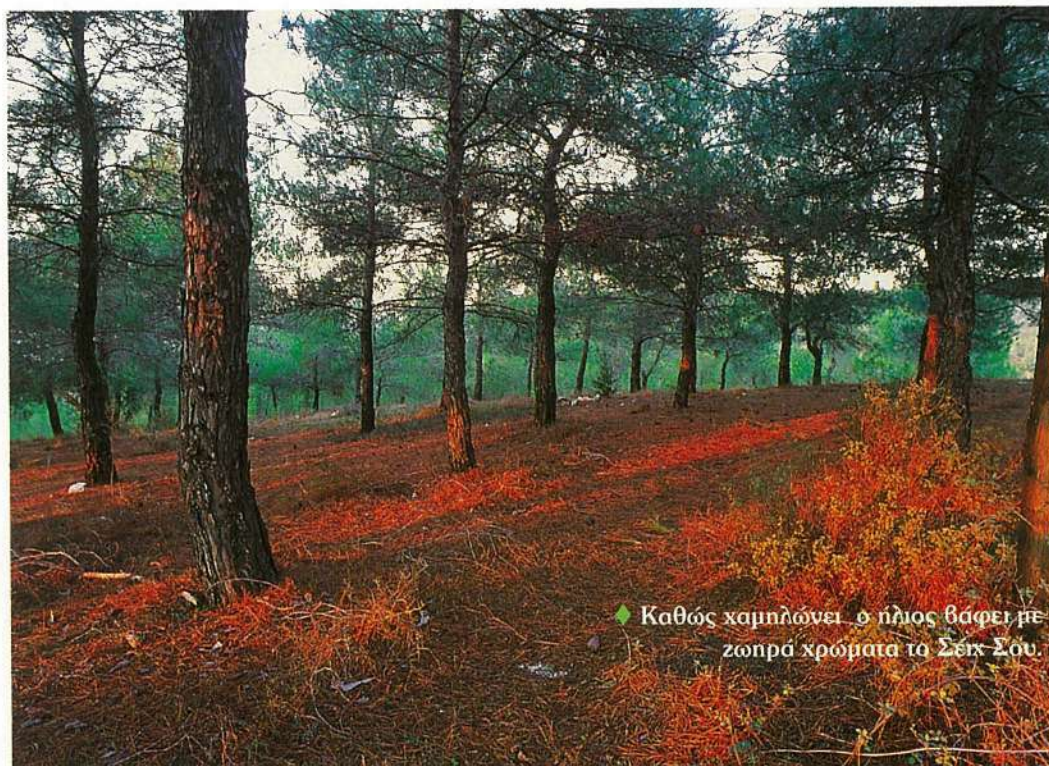
5. Στο ιστορικό των πυρκαγιών του δάσους (1 έως 4 πυρκαγιές κατ' έτος) που αποδεικνύει από μόνο του την διαρκή απειλή καταστροφής από πυρκαγιές.

Το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης αντιμετωπίζει, μέχρι σήμερα, το πρόβλημα αυτό αρκετά ικανοποιητικά. Αυτό φαίνεται τόσο από τα έργα αντιπυρικής προστασίας που έχουν γίνει μέχρι τώρα, όσο και κυρίως από το γεγονός, ότι η επιφάνεια των εκτάσεων που έχουν καεί μέχρι σήμερα, έχει διατηρηθεί σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα, η μέση έκταση που κάηκε σε 69 περιστατικά κατά την τελευταία 20ετία, ανέρχεται μόλις στα 18,6 στρέμματα.

Για να εξασφαλιστεί και στο μέλλον η προστασία του δάσους από την διαρκή απειλή της πυρκαγιάς είναι απαραίτητη η συνέχιση του αγώνα πρόληψης και καταστολής.

◆ Το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης έχει δημιουργήσει πολλά όμορφα σημεία.

◆ Καθώς χαμηλώνει ο ήλιος βάφει με ζωνρά χρώματα το Σέιχ Σου.

Επιπλέον όμως πρέπει να ευαισθητοποιηθεί και να ενημερωθεί το κοινό και ιδιαίτερα οι επισκέπτες του δάσους, για την συμπεριφορά που πρέπει να έχουν τόσο πριν όσο και μετά την έναρξη της πυρκαγιάς.

Η ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ

Η ατμόσφαιρα της Θεσσαλονίκης και κατά συνέπεια και του δάσους εμφανίζει σήμερα προβλήματα ρύπανσης. Επομένως κάθε οργανισμός που ζει στο περιβάλλον αυτό αντιμετωπίζει προβλήματα υγείας. Ιδιαίτερα δε το δάσος, που είναι επιπλέον επιφορτισμένο με τον ρόλο του καθαρισμού της ατμόσφαιρας από τους εκπεμπόμενους ρύπους.

Η συγκράτηση στο φύλλωμα των δέντρων στερεών ρυπαντών, η απορρόφηση αέριας μόλυνσης, σε συνδυασμό με το φαινόμενο της όξινης βροχής, επιδρούν αρνητικά

στην φυσιολογία των δέντρων προκαλώντας νεκρώσεις φύλλων, ιστών, χλωρώσεις, ελάττωση αύξησης, ακόμα και νέκρωση των δέντρων.

Πρέπει λοιπόν, σαν μέτρο πρόληψης, να εμπλουτισθεί το δάσος με πλατύφυλλα είδη ανθεκτικά στους ρυπαντές και επίσης να διατηρηθεί η υγεία και η ζωτικότητα των δέντρων σε υψηλά επίπεδα.

Έντομα - Μύκητες

Για να αντιμετωπισθεί η απειλή από τα έντομα *Blastophagus piniperda* και πιτυκάμμη, πρέπει να θωρακισθεί το δάσος με την σταδιακή μετατροπή του αμιγούς πευκοδάσους σε μικτό με πλατύφυλλα και κωνοφόρα είδη. Στην περίπτωση αυτή θα μπορούσε να δοθεί προτεραιότητα στα δασοπονικά είδη Λεύκη (*Populus alba*) και Κουκουναριά (*Pinus pinea*).

Είναι επίσης απαραίτητη η απομάκρυνση

♦ Η παρουσία των έργων του Δασαρχείου είναι ορατή σε πολλά σημεία του Δάσους.

όλων των ξερών δέντρων από το δάσος, ώστε να περιοριστεί η επέκταση της προσβολής και στα υγιή δέντρα.

Ανθρώπινες Δραστηριότητες

Οι κίνδυνοι που απορρέουν από τις ανθρώπινες δραστηριότητες συνοψίζονται σε τρεις κατηγορίες:

α. Οι τάσεις για αλληλαγή χρήσης της γης και ανοικοδόμηση της περιοχής, με τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις.

Οι δραστηριότητες αυτές προκαλούν διάσπαση της συνέχειας του δάσους, διατάραξη της εδαφικής ισορροπίας, μειώνουν τον ωφέλιμο χώρο, δημιουργούν πρόσθετους κινδύνους πυρκαγιάς και επιβαρύνουν το δάσος με σκουπίδια, ρύματα και θορύβους, μειώνοντας έτσι την ποιότητα του περιβάλλοντος.

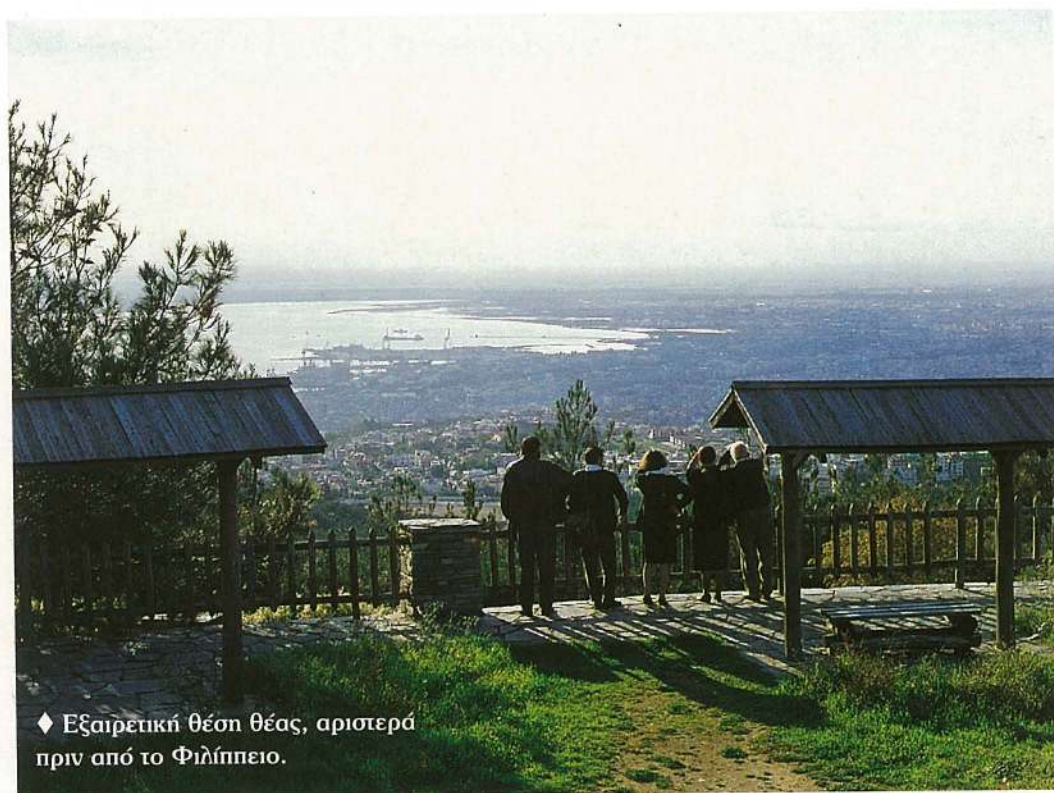
β. Η ανεξέλεκτη και υπερβολική χρήση του δάσους από τους επισκέπτες, προκαλεί διάφορες παρενέργειες, όπως συμπίεση

του εδάφους, ενοχλήσεις στην πανίδα του δάσους, αύξηση του κινδύνου πυρκαγιάς, ζημιές στις εγκαταστάσεις και υποδομές του δάσους και ρύπανση ιδιαίτερα των πολυσύχναστων χώρων.

Παραγωγικές δραστηριότητες

Σ' αυτές εντάσσονται οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις, που αναπτύσσονται κυρίως στο Β και ΒΑ τμήμα του δάσους. Αυτές έχουν σαν συνέπεια να διασπάται η συνέχεια του δάσους, να επιδεινώνεται το πλημμυρικό πρόβλημα και να προκαλούνται βλάβες στην πανίδα της περιοχής με την χρήση λιπασμάτων και χημικών ουσιών.

Επίσης η άσκηση της κτηνοτροφίας στην περιοχή του δάσους παρά το γεγονός, ότι είναι αρκετά περιορισμένη τα τελευταία χρόνια, εν τούτοις προκαλεί ζημιές στα φυτοκομικά έργα και την φυσική αναγέννηση του δάσους.

◆ Εξαιρετική θέση θέας, αριστερά πριν από το Φιλίππειο.

Μια οικογένεια με δύο μικρά παιδιά βαδίζει ήρεμα σ' ένα ήπια δασικό δρομάκι του δάσους. Στο τέρμα της διαδρομής ξεδιψά στο λιγοστό αλλήθρο κρύο νερό της πηγής.

Δύο πεζοποροί διασχίζουν με αργό, σταθερό βήμα το καλοσηματισμένο μονοπάτι.

Η παιδική χαρά πιο πάνω αντηχεί από τις χαρούμενες φωνές των παιδιών στις κούνιες, στα μονόζυγα και στις τραμπάλες.

Ένας μοναχικός περιπατητής προχωρά αργά και σκύβει που και που στο έδαφος. Το καλάθάκι του όλο και γεμίζει με μανιτάρια.

Το ηλικιωμένο ζευγάρι, που ξεκουράζεται στο παγκάκι κάτω από την σκιά των δέντρων, έχει κιόλας στρώσει το λιτό του γεύμα στο τραπεζάκι.

Δύο καταϊδρωμένοι νεαροί ποδηλάτες, ελίσσονται με δεξιοτεχνία πάνω στα mountain bikes, ξεπερνώντας κάθε δυσκολία του στενού μονοπατιού.

Ο ήλιος, που βυθίζεται στον θερμαικό αποζημιώνει τον φωτογράφο, που υπομονετικά τόση ώρα τον περιμένει.

Σκηνές καθημερινής ζωής μέσα στο δάσος της Θεσσαλονίκης, το θρυλικό Σέιχ-Σου.

Διαφορετικοί άνθρωποι, διαφορετικές δραστηριότητες.

Όλους τους συνδέει ένα κοινό σημείο.

Η αγάπη στο δάσος.

Ας το διατηρήσουμε έτσι όμορφο, προσιτό και γαλήνιο για πάντα.

